гр. София 1756, ул.Лъчезар Станчев 5, Sopharma Business Towers, сграда Б, ет. 12
Тел.: 02 810 00 71; ЕИК: 175804945, Email: **info@bakep.org**
http://www.bakep.org

Българска асоциация на консултантите по европейски програми /БАКЕП/

Изх.№ 18-БП-ОПИК/02.07.2026 г.

ДО:
Г-ЖА ИЛИЯНА ИЛИЕВА
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ЕВРОПЕЙСКИ ФОНДОВЕ ЗА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ“
МИНИСТЕРСТВО НА ИНОВАЦИИТЕ И РАСТЕЖА

ОТНОСНО: КАЗУСИ ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИТЕ ПО ПРОЦЕДУРА № BG16RFPR001-2.004 - „ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ И ИЗПОЛЗВАНЕ НА ЕНЕРГИЯ ОТ ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ В ПРЕДПРИЯТИЯТА“.

УВАЖАЕМА Г-ЖО ИЛИЕВА,

На 16.04.2026 г., 11.06.2026 г. и на 16.06.2026 г. се проведоха обучения във връзка с изпълнението на проекти по процедура № BG16RFPR001-2.004 - „Енергийна ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници в предприятията“, по време на които възникнаха някои съществени неясноти относно изпълнението и отчитането на проектите, както следва:

I. **Обхват на инвестициите за Група 16.** Фотоволтаична електрическа централа (включваща соларни панели, инвертори, батерии и други компоненти, необходими за функциониране на централата).

За Група 16. Фотоволтаична електрическа централа определената стойност като единичен разход е за 1 kW изходяща (номинална) активна мощност на инверторите (изходните AC характеристики на всички инвертори) към фотоволтаичната система за собствено потребление. Във въпрос № 3 от 13.07.2025 г. в процеса на кандидатстване е уточнено, че капацитетът на локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) **следва да е равностоен (да съответства) или да е по-голям от мощността на фотоволтаичните панели.** Същото е потвърдено и с въпрос № 168 от 31.08.2025 г. и въпрос № 222 от 15.09.2025 г.

Никъде в Условията за кандидатстване и предоставените отговори на въпроси не е заложено изискване към мощността на фотоволтаичните панели спрямо мощността на инверторите. Единствено на въпрос № 132 от 14.08.2025 г. , който гласи, че кандидат възнамерява да изгради ФЕЦ включваща: инвертор 50 kw, батерии 122 kwh, соларни панели 35 kwp е отговорено, че не ясно защо е предвиден инвертор с мощност с почти 50 % над мощността на фотоволтаичните панели, но инвестицията не е определена като недопустима.

В рамките на първото проведено обучение от 16.04.2026 г. също не е заложено изискване към мощността на фотоволтаичните панели спрямо мощността на инвертора. На въпрос № 23 е отговорено, че конфигурация с инвертор 40 kW, панели 30 kW и батерии 100 kW, в общия случай е допустима, при условие че са изпълнени всички изисквания за съответната група технологии и е гарантирано, че системата функционира като интегрирано решение за собствено потребление. Управляващият орган допуска гъвкавост при оразмеряването, стига да е спазен минималният обхват и да няма противоречие с техническите и нормативните изисквания.

На въпрос № 44 от второто обучение проведено на 11.06.2026 г. също е потвърдено, че инвестиция с изходна АС мощност на инверторите 180 kW, и панели с обща инсталирана мощност около 165–170 kWp е допустима.

От информацията в Условията за кандидатстване, предоставените въпроси и отговори и проведените две обучения може да бъде направен следния извод по отношение на изискванията към Група 16. Фотоволтаична електрическа централа:

- Определената стойност като единичен разход е **за 1 kW изходяща (номинална) активна мощност на инверторите** (изходните АС характеристики на всички инвертори) към фотоволтаичната система за собствено потребление.
- Капацитетът на локалните съоръжения за съхранение на енергия (батерии) **следва да е равностоен (да съответства) или да е по-голям от мощността на фотоволтаичните панели.**
- Не е налице изискване по отношение на **съотношението на мощността на фотоволтаичните панели към мощността на инвертора**.

В рамките на третото обучение проведено на 16.06.2026 г. бе отговорено, че в общия случай мощността на батериите и мощността на фотоволтаичните панели следва да покрива мощността на инвертора. Отговорът бе даден на въпрос дали е **допустимо да бъде изпълнена инсталация със следните параметри**: инвертор с изходяща активна мощност 100 kW, инсталирана пикова мощност на фотоволтаичните панели 74 kWp, и батерия с капацитет 80 kWh при условие, че в рамките на проекта е предвидена фотоволтаичната система с мощност на инверторите 80 kW.

Това създава объркване при бенефициентите, тъй като посоченото становище въвежда допълнително тълкуване, което до момента не е било изрично предвидено нито в Условията за кандидатстване, нито в публикуваните разяснения, нито в отговорите, дадени в рамките на предходните обучения.

С оглед на гореизложеното, моля за официално разяснение **допустимо ли е в рамките на Група 16 да бъде изпълнена фотоволтаична система, при която инсталираната пикова мощност на фотоволтаичните панели е по-ниска от изходящата активна мощност на инвертора, при условие че системата е технически обоснована, функционира като интегрирано решение за собствено потребление и е спазено изискването капацитетът на батерията да е равностоен или по-голям от мощността на фотоволтаичните панели?**

II. Намаляване на административната тежест при изпълнение на проектите.

Предлагаме да отпадне сключването на допълнително споразумение, когато промяната се отнася само до намаляване на заложените количества, но активът остава същият, не се променя функционалното предназначение, не се променят целите на проекта и предвидените енергийни спестявания могат да бъдат постигнати.

Тези изменения могат да бъдат отразени при окончателното отчитане на проектите, като по този начин ще се спести значителен ресурс за разглеждане на незначителни изменения и подготовка на анекси. При Група 12 „Енергийно-ефективни изолационни системи в сгради“ в практиката често се установяват разлики между първоначално заложените и действително изпълнени количества, без това да води до промяна в характера на инвестицията или до компрометиране на заложените енергийни спестявания.

Отразяването на промените при количествата във финален отчет ще намали значително административната тежест както за бенефициентите, така и за Управляващия орган, като ресурсът може да бъде насочен към разглеждане на съществени изменения, които оказват влияние върху допустимостта, целите или резултатите на проектите. Подобен подход би предотвратил и ненужно

забавяне при изпълнението на инвестициите. Към настоящия момент бенефициентите често са принудени да отлагат стартирането на дейности до подписване на допълнително споразумение, въпреки че планираната промяна няма съществено отражение върху проекта. Това създава риск от забавяне на изпълнението и затруднява спазването на договорените срокове.

С оглед на гореизложеното, молим за отпадане на сключването на допълнително споразумение в рамките на изпълнение на проекта, когато промяната се изразява единствено в намаляване на количествата на вече одобрени активи, без промяна на техния вид, функционално предназначение, технически характеристики, цели на проекта и предвидени енергийни спестявания.

Не на последно място, обръщаме внимание, че след проведеното на 16.06.2026 г. трето обучение, част от поставените в чата въпроси останаха без отговор, като получихме уверението, че след допълнително обсъждане, ще бъдат изпратени разяснителни бележки до всички бенефициенти. Липсва и информация за регионалните координатори по всеки проект, чрез модул Кореспонденция на ИСУН, и приложен образец на примерен протокол за извършен монтаж.

В очакване на Вашето становище.

Оставаме с уважение,
УС на БАКЕП, София, 02.07.2026 г.

Kristina Hristova Tsvetanska

Digitally signed by Kristina Hristova Tsvetanska
Date: 2026.07.02 14:54:00 +03'00'